

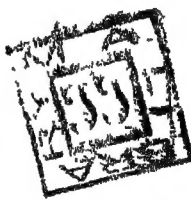
٤٦٩
٤٦٩

١١

١١

١١

١١

١١

١١

١١

M.A. LIBRARY, A.M.U.

PE711

۸۹۱۶ ۵۱۵۳

ش ۱۲ ب و

۱۵

۷۱۱

بوی گل

یعنے

نغمہ سارے جید

از

شبلی نعمانی

باہتمام خاکسار شاہ

در مطبع عیسیٰ گیلانی طبع ۱۹۰۰

اکتوبر ۱۹۰۸ء

پیک فرخندہ قدم مژدہ سرامی آید
رفت از شہر بدایں کہ بہارانِ چمن
گو سیا پوسف گم گشتہ کہ بنگار آید
رفتش گر چہ بکام دل اجاب نہو
خویشتن بہاں لطف و صفا ہست کہ بو
شیشہ ہائے دل عشاق بچینید را
فریاد آب بہ خاک سیرایش کیس کا
ویدہ و دل ہمہ کان تماشا چید
ابرواں تنہجو کیسوی نہ فرشتہ کمن

کز سفر پارسہ کز کردہ مامی آید
آمد اں گونہ کہ در بانج صبا می آید
یا نگار مینی سوئے صبا می آید
چوں بیاد بہ مرا و دل مامی آید
ہم بدایں قاعدہ مہر و وفا می آید
کہ گزندش سدا در تہ پامی آید
شیدوہ ہست کہ از دیدہ مامی آید
کاں تماشا کدہ حسن وادامی آید
اترک شوخی ہست زمین دامن غامی آید

بوی جانی که شام دل بجا تازد کند هر کجای گذرد عطر نشان می گذرد آمد و از دل ماصبر و سکون می طلبد کار اندازد مبرای نغمه شوق کم ای دعای سحر از چرخ فرود آیی کنون	میتوان یافت کز آن بندبست می آید هر نیمه که از آن زلف و تامل می آید شاه بنگر که به آئین گدای می آید روی نهفت دبه آئین حیا می آید کان که میخواستی اورا عبا می آید
شلی غمزه آورد دل و دین نشا غیر از این چیست که از دست گدای می آید	
۱۴- اکتوبر ۱۹۰۸ء	
سر پرست از لب کف نام خوش است عشق را اول و آخر نبود مدعی از هوس خام گذشت با ده رانیت خود از نقل گزیر می نیز زده بوی سبز جم بر روی بنده خویش میخوان بوسه بطلبش نیست نگو است نتوان پرده به خورشید کشید	نه همین بوسه که دشنام خوش است هم در آغاز و هم انجام خوش است گریه باین زلف رام خوش است بوسه از پس دشنام خوش است دین حکایت لب جام خوش است که مرا نیست نه نام خوش است گر چه این شیوه برام خوش است روی او جلوه گر عام خوش است

بگذر از باوہ پیری شبلی زانکہ ہر کار بہ ہنگامش است		
۱۵۔ اکتوبر ۱۹۰۸ء		
لکھنؤ		
ہر شیوہ اش بلایِ دل دروند بود با آن کہ کار با صمیمی خود پسند بود یک نیزہ قدتہ طرازش بلند بود یارب کہ ام جا سراسر رشتہ بند بود پرسد ز من کہ نرخ متاع تو چند بود سہ ماہی کہ بود دل مستمند بود	آن شوخ بس کہ پایہ حسنش بلند بود در شوق پاس گرمی نازش بجای نہ سجیدہ ایم فتہ محشر بہت تیش ہر گز حدیث شوق بہ پایاں نیامدہ است می بینم اس کہ مہمت دل تا کجا کشد تو یک نگاہ ناز زیاں کردی و مرا	
شبلی زیجراوست کہ ذوق سخن نہاند شکر فشانیم ہر زان نہ شمعند بود		
۱۶۔ اکتوبر ۱۹۰۸ء		
پیام بندہ بہ آں خاک استمال برسا و گرنہ لطف بفرماے و را گاہ برسا	نسیم صبح بیا۔ راحۃ بہ جاں برسا متلع جاں و ہم ارپائے فردی خواہی	

<p>و نور شوق شکیبائی تواند شد حدیث شوق نہ چنداں کہ در بیاں گنج تصرّف مکن از پیش خود و در ویرانے بہ آستانہ اوسر نہ و زروئے ادب بگو کہ طبع و عہد ہائے پے پے</p>	<p>رو اسد در رنگ و ہین ماں بہا اگر نہ جملہ تو اں نچہ سے تو اں برسا چناں کہ باتو بگویم تو ہم چناں برسا در و دو گوی و دو عایم زماں زماں برسا سیا و مرتبہ من بہ آسماں برسا</p>
<p>سلام شوق و منت از بندہ لعلی بہ ساکنان و راویگان یگان برساں</p>	
<p>۱- اکتوبر ۱۹۰۸ء</p>	
<p>دل و دین باختم زین پیش و کنون جاں فدا کروم تماشا داشت آں ہنگامہ خیر سیاهی ایم خیال خام ختم ہائے یاراں عالمے دار متاعی گر بدست آساں فقہ قدر و نمیدار شب و صبح و شغلے چہیں صدر و ہیم نیم و بند پانچ اول کارست می پانی</p>	<p>محبت راہین یک و ام برین بواو کروم در یغ از زو و کاریا کہ مکتوب تو واکروم غلط کروم کہ آں بے مہر اور دانشا کروم بہ او دل را سپردن خواہم اول بہا کروم کہ تو بند قبار عقدہ ہرستی و واکروم بہ این شادم کہ آں بت را پیغام شاکروم</p>
<p>دل افسردہ را این عشق آہن ختم کی</p>	<p>مسہ میہ آہم با خویش رقم کیا کروم</p>
<p>۱۲ ہماردن مول کرنا۔ ۱۲</p>	

۱۷- اکتوبر ۱۹۰۸ء

<p>نہاں گد شتم و باز مہ پر بنے آید اگرچہ پایہ بلند بہت پارسائی را رہسکہ از ہمہ سود کشا کش افتاد بہت فراق و ہجر و یار خوشے بود کہ در دل اربہ بہت تو آقا نثار خوبان بہ جاں سپردن من دیر گر بود است جدا زد دوست شب تاب تاب چشم چناں چلقہ اغوشم آں نگار آمد</p>	<p>کہ نیست و مہ و آں بت بہ زخمی آید وے زفتہ چشم تو بر نمی آید خدا نگ نامزد دل تاج گری آید پس از گدشتن شب ہم سحر نمی آید کہ ایں متاع بکار و گری نمی آید کہ یار زود تر از زود تر نمی آید کہ کار عارض او از قسم نمی آید کہ مہ بہ مالہ ازیں خوب تر نمی آید</p>
--	---

بہ خوارے کہ ز کویے تورفت لغمانی
گماں برم کہ ازیں پس و گری نمی آید

۱۸- اکتوبر ۱۹۰۸ء

<p>بہ حال خستہ اش رجمی تو اں کرد رہ و آئین تقویٰ تیر بند نیست نصیب عاشق از رویش ہیں بود</p>	<p>کہ گرم عشق را بے خان ماں کرد اگر کارے نباشدے تو اں کرد کہ جائے بوسہ را یک یک نشان کرد</p>
---	--

<p> پرندی نام نیکو زان پرورد به وقت جان سپردن گفتند دل از خواباں گرفتنی خوب که وی محبت پایہ بالا برد، دل را به بوسه دل نوازی کردی اس چو تنها با حریفان بر نیامد نصرت از دیدہ اہل نظر ہم اگر سرشتگی بنجم این است مرا از پیر گردوں شکوہ نیست بزم چون خواست با دشمن رفت بگو با سامے، کامور شرف مرا از عشق خود، خود می کنند به یارای، یعنی تیر قضا را جنوں یارندی و شاہد پستی </p>	<p> کہ دل را ہر چہ من گفتہاں کرد نکردم عشق، اما سے توان کرد ولکن ذوق و عرفاں زیاں کرد زینے را ربود و آسماں کرد ازیں ہم خوب تر کار توں کرد حیارا خواند و بر خود پاساں کرد جمالے انچیس را لگاں کرد زمیں را میتواند آسماں کرد کہ با من ہر چہ کرد، آنی جواں کرد نگہ را نیسند با خود ہم زباں کرد ترا می باید از چشم فلاں کرد چنانش چرخ بر من مہرباں کرد نگاہ شوخ او خاطر نشاں کرد یکے زمیں کار با آخر توان کرد </p>
	<p> ہماں کرد از سخن در بند شلی کہ صائب رسوا و اصفہاں کرد </p>

۲۰۔ اکتوبر ۱۹۰۸ء

من اگر پیروی شیوہ مستان کروم کار مستوری و شاپلی سر و خوش است انگہ گرم در آخر ہمہ پیرا بہ تو گفت بائی و بادہ پیرانہ سرم کلافتاد یوسٹہ بے او ہم با تو بہستی کردہ بہت چشم لطف از تو بہ اندازہ آں می دارم زناں بہ سرمستی ورنہ می شدم آوازہ کن جاں سپردم بہ فراق تو و از غم رستم و رجنوں نیز ز اندازہ دآئیں نشدم ہر عیائے کہ ز کوسے تو بحین فرہ گوید	کسب این فن ہمہ راں زگرستان کروم شکرانہ کہ ہم ایں کروم و ہم آں کروم آں ہمہ راز کہ عمرے ز تو پنہاں کروم آہ اذان تقویٰ سی سالہ کہ نقصاں کروم شیوہ ہائے کہ ہم العمل تو پنہاں کروم کہ من از نام نگو بہ تو نقصاں کروم انجہ آں زگرستان می خوارہ بگفت آں کروم مشکلہ بود کہ بزخوشتن آں کروم دلفت آں ساں کہ ہر مودہاں ساں کروم سرمہ در رہ گذر باد پریشاں کروم
--	--

ستلی ایں فن نہ بہ این شیوہ و ایمین بوجہ است
پیش ازین کل لہدے بود کہ من جاں کروم

۲۱۔ اکتوبر ۱۹۰۸ء

از پنہاں بود | بسے نہاند کہ ایں حرفہ و استاں گرد

<p>زینش عشق ہنوز ارغنے بری ذوقی بلند پایگی خاک کشتگاں این بہت پیش غیر پیش نام تہیاز مدہ اگرچہ زخم دلم، روئے در ہی آورد زب کہ نام تو از ذوق بر لہم گذرد اگر بہ وصل تو مستانہ جو شیم این بہت بہ این صفت، لب لبرہنی کہ عاشق</p>	<p>بیاش، تا قدرے آشنای جان گردد کہ بانسیم رہ دوست ہم چنان گردد روادار کہ خود سود من زیاں گردد زخندہ نکین، باز ہم چنان گردد عجب نہایت اگر غیسر بدگماں گردد منزع بوسہ ہر قسم کہ را نگاں گردد حدیث دوست بذوق کہ در ہاں گردد</p>
	<p>ہندیہ گوہر فطرت کہ نام او شبلی است چنان مکن کہ ز دوست تو را نگاں گردد</p>
	<p>۲۲- اکتوبر ۱۹۰۱ء</p>
<p>چشم بہ سوئے انگہ نامت ام کرد ذوق نظر بہ لذت کاوش نمی رسد صمد بار در حریم چمن پیش روئے تو ہنگامہ حسام تو شوریدہ وقت کرد شیرینی لبش بہ شکر غوطہ میدہد آہ از کہ شمع تو کہ عتیلیم نازد</p>	<p>ساقی بہ جام رخیخت، می نارسیدہ را و انعم ازیں کہ دل، نتوان کرد ویدہ را کلچیں بہ خوا آن کشتگاں و شام ہائے آن چشم ہائے</p>

مبتلی اگر حریف و نظر باز بوده است
علیش کن کہ در نتوان بستید را

۲۲- اکتوبر ۱۹۰۸ء

روزگارے ست کہ فرزانہ دانا بودم عشق ہر چند بہ دوست تو پیچم بفرخت خون ول میخورم از حسرت ناکر وہ کلو پشکر خندہ لطف تو تسلی نشوم ہندوئے زلف تو چوں کفر فروشی بکند	حالی مصلحت آں است کہ دانا بشم قیمت کم کن ازین نیست کہ ارزا بشم آں شد لے دوست کہ از کوشیاں بشم من کہ غم کردہ آن غمزا ہنساں بشم تنگ من باشد اگر زان کہ مسکناں بشم
---	---

۲۳- اکتوبر ۱۹۰۸ء

میں نہ از ارباب تقویٰ بودہ ام میرم بہرہ باسن نہو س بگیا نہو اں شدم بودم غمش	بامی دے بودہ ام تا بودہ ام آں قدر محو تماشا بودہ ام در لہق دوست تنہا بودہ ام روزگارے ہم بہ صحرا بودہ ام ایں دلیل آں کہ دانا بودہ ام گوئی بادوست ہر جا بودہ ام
--	--

<p>در شب صلیب پر عیسا بودم گرچه عمرے در قفا صا بودم</p>	<p>بوسه های بزم از روی و لبش دام وصل او ادا ناگشته ماند</p>
	<p>ہم ز نیض شبلی لعلی است ایں کہ در ہر شیوہ بخت بودم</p>
	<p>۲۳ - اکتوبر ۱۹۰۶ء</p>
<p>بلندی گریہ بہ خویش نثار چکند در قمار تول از نیل نہ باز چکند دست اگر سوی تو گستاخ نہ یاد چکند چارہ گر با من چارہ چہ ساز چکند</p>	<p>ایں چنین گردن دعوی نہ فراز چکند غیر ازیں ہیج متاعے نبود عاشق عاشق از بسکہ پیش تو ز تو محروم است بسکہ در دمن از اندازہ در مان بگذشت</p>
	<p>شبلی دل زوہ در وادی نعم و سیر گرم اگر در عشق تو نہ تازہ چکند</p>
	<p>۲۴ - اکتوبر ۱۹۰۶ء</p>
<p>یعنی گل مرا عذرم بند کہ باو چیزے بہ من</p>	<p>اں شوخ را بہن سیر آن پرن جو نہاند دل در وادی طاعت حق جیلہ جو نہ افسوں طرازی نگہ ناز را بہن</p>

<p>بنگر بایست نظری صنویان در هر چند آن نوازش ظاهرهاست در دود چشم با ده گستر تو میفرست</p>	<p>چیز نیافتد سیرت چون پدید است این که آن شمس چو بنام خون میخورد که میگرد آفرینش</p>
	<p>بشلی هر آنچه داشت دل ز بیان میکند گویا که کار با چشم تند خونست</p>
	<p>۲۴ - اکتوبر ۱۹۰۸ء</p>
<p>دل شاز غم غمنازی بایست کرد کار عشق خو بر ویاں ناکر شیوه است در بدستان اگر زاهد زبان بچسوده بود خود پرستی با ترا ای دل به عشق آواره خست تنهامی کشی از ان لمی شمن بگی شست ای عشق ی کار را ی دی</p>	<p>انچه آخر کردم از آغاز می بایست کرد گر چه صدره کردی ای دل با نیتی است کرد هم دمان شیشه می بازمی بایست کرد پر خطر کاری است با ما رازی بایست کرد در پس کار مرا انباز می بایست کرد پیری غم غمنازی بایست کرد من بر اتم کس سوا الش بازمی بایست کرد اول این آئینه را پر دازی بایست کرد هم بر عنوان و گز آغاز می بایست کرد ابتدا از ان غم غمنازی بایست کرد</p>

گر خداوندی هوس داری در قلم سخن	بندگی حاقط شیرازی بهیت کرد
	ما به این تدر از تو رهنمی نستم اندر سخن شبلیا سحرست این اعجازی بهیت کرد
	۲۵- اکتوبر ۱۹۰۸ء
<p>شاهدان بلغ و ہجرتوزار فتادہ اند شرط ہمت نیست تنہا بادہ و ساغزون ناتمامی ہائے سحر سامی و انی چہیت از غلط فہمی یوسف و ترا شاگاہ جن شیوہ ہائے دلبری راغبی و اندلی بابدان سحر شیم لطفی ای چمن پیرای صنع ہر کسے چون شیشہ میسدان یار امرویت جام مے یا بوسہ لعل شراب آلوداد منبر و محراب، درس عشق راشا کشتہ سیت نامہ و قاصد، حرف آں بت و کام سیت بوسہ تنہا نشکند جنیب ازہ و ذوق را اگرچہ شبلی و جہان جہا شقے کاری کرد</p>	<p>ایں قیاس از ز گسین پیری بہیت کرد محاسب نیز با خود یاری بہیت کرد کسب ای فن از گاہ پیری بہیت کرد انتظا گر گری بازار می بہیت کرد انچہ با ما کرد، با نعیماری بہیت کرد انچہ با گل کردہ، با خاری بہیت کرد اندرین فن رحبت بسیاری بہیت کرد زین دو کار و لذت شمع اسرار خود ترا تلخی و شہاد من بر اہم کرد</p>

۲۷- کتببر ۱۹۰۸ء

<p>یعنی کہ از طریق ریاضت گشتہ است بالقوی گشتہ برانگشتہ است صمدی گشتہ ایم و مکر گشتہ است گوہر در آب لوتی رنگ گشتہ است وال شوح ویدہ را مکر گشتہ است</p>	<p>بیشتر شریک و وساعہ گشتہ است و اعظم ازین کہ رندی و مستقیم نبود ذوق حدیث عشق توان کین سخن آلودگی پروا میں پاکان نہیں یک کس نبوده است کہ برین لخت</p>
---	---

شبلی طبع مدار کہ از عشق و اشوم
 زین راہ ہر کہ رفت دگر برگشتہ است

۲۸- کتببر ۱۹۰۸ء

<p>خوش بوداں کہ از محبت عیاں نبود کیں جو راز تو بودہ وار سہماں نبود مارا ہنکتہ دانی لو این گساں نبود بااں کہ دوست نیز بہ ماہر باں نبود کرتیر ہائے غمہ یکے در کماں نبود و بریش می کشید بجا ہم گر اں نبود</p>	<p>نہایت مگر نہیں اس وہ ایم</p>
--	---

<p>خوابید اگر عیش و نشاط فرمائید عمری است این که عاقل فزاید بود دور از وصال دوست نشاط حرام من نیز بچرخ دم از زهد می زخم کار از برون گذشت میضای عشق زاهد بس و دید به جای تبر و راه</p>	<p>ایں شیوہ زین و سلسلہ پیوں نیک صد حرف را ز بود نهان نگاہ من یک ہ نیم دوست نیاد و بوی دوست از شرم یار پرس کہ در خلوت صاف صد بار از سحاب گریہ بر چشم من در بزم عام نیز بہ لطف و اہلیت</p>
	<p>در حیرتم کہ پاکی گفتارش از کجاست شبلی گز مردم ہند و ستاں نبود</p>
	<p>۲۹- اکتوبر ۱۹۰۶ء</p>
<p>دیوانہ است عقل مشرق وں کنبہ ہم بد نباشد اردو سہ ماہی حسن و کنبہ و جام بادہ گر تو اندر اول مرا بہ باد گر گردنی است باری بسوی ہمک</p>	<p>خواہید اگر عیش و نشاط فرمائید عمری است این کہ عاقل فزاید بود دور از وصال دوست نشاط حرام من نیز بچرخ دم از زهد می زخم کار از برون گذشت میضای عشق زاهد بس و دید بہ جای تبر و راه</p>
<p>۱۷ گردن پیشی ایچا-۱۲</p>	<p>۱۷ دس روا</p>

	مارا پشہ نگھے آزمون کیند		سستی ہمیت تواند زجائے برود
	فرصت ز دوست میروا اردو پیش اگر گردن است چاره بشلی کنن سید		
	من خود چیرتم چو گویم که چوں کیند		تیاخته غم الفت منیتوں
	۲۹- اکتوبر ۱۹۰۸ء		
	ایک چوں شد نتواں گفت رسوا نشود در عشق تست بلاے کہ ز سر انا شود سہل می بود کہ عشقم بہ تو پیدا نشود ور شود نیز بہ لطف و مہر انا نشود		اگر چه از دل طعم بود کہ شیدانه شود سوز غم هست گمندی کہ با فسون رود اگر عنان نگہ شوق بہ دستم بودے شاہد شوخ کسے را نہ شود و در فرماں
	لمحت آن سست کہ سازی با پیر بہ کام تو گو ارا نہ شود		
	نویبر ۱۹۰۸ء		
	سوز عیاں گشتہ عشق نبودہ را ما از تو حسی ہم متاع نبودہ را کہ ہم غم ہم از و سخن ناشنودہ را		تند م ہم اد

<p>گویا غریب دشت دل نور بودہ را نتوان زوزد خواست متاع ربودہ را تا آرزو بازوئے نما آرمودہ را در نامہ ام فرود گناہ نہ بودہ را</p>	<p>لطفش نہ عیش ز باوہ بہت دشت دل را ز غمہ باز گرفتن طمع مد و قتل عاشقان چہ قدر خیر گشتہ بہت از بس گنہ پسندی من کاتب عمل</p>
	<p>سبغی ز جہل بود کہ در شیوہ مارے عشق ما آرمودہ ایم دل آرمودہ را</p>
	<p>۳۱- اکتوبر ۱۹۰۸ء</p>
<p>یاد آں روزے کہ من با خود چنانے دہشتم ماجراے بانگار محنتہ دانے دہشتم آشتی ہائے نہاں با پاسبانے دہشتم از غم و ریاں کہ من ہستم تہانے دہشتم من کہ در آغوش کز زمین کو حرم ہم بہاؤ سے گفتہ از نگاہ شوق باعدہ</p>	<p>یک ہر صد گونہ سوداے نہانے دہشتم یاد آں روزے کہ دراز ماجرا ہائی جہل یاد آں روزی کہ نہان تھریفید گلاں یاد آں روزی کہ دست افشاں گہ شتم زحرم خود تو دانی با جسم نام تاجہ خواہد بود کار ہیچ بابک از گردش گردون گردانم نہ بود یاد آں روزی کہ از نا کردہ کاری ہی خوش گرچہ چرنی سے نیارستم بدو گستاخ گفت یاد آں روزی کہ من از سادہ لوحی ہای خود</p>

	شبلیؔ آن جہلہ نیرنگائے ممبئی بود تا وقتے کہ من خواب گر لے و اتم	
	۳۱۔ اکتوبر ۱۹۰۸ء	
کہ ہم از نام و ہم نشان بخت داں جفا جو بہ امتحان بخت ز اہداز کوچہ معن بخت اگر دے از کوچہ فلان بخت صبیحہ چارہ از میان بخت نگرس از باغ ناتوان بخت	نہ ہمیں عاشق از جہاں بخت آسماں و کریمین بخت پر مں جوئے از دئے کر دند میں ہر چشم من آرید نعم ابس کہ پائے کر دوراں در شوق تو جہلہ بخورند	
	شبلیؔ خستہ دل مگر جباں داں شورے از کوچہ فلان بخت	
	نومبر ۱۹۰۸ء	
جورے کہ کردہ ست بطور جفا بنو باما از ان ساخت کہ زود آشنا بنو دیدم کہ جاسے یک نہ آشنا بنو		

<p>هر گل متاع خویش بصدان منیع حیات محرور مانده ایم سزا از شمع لطف ننگفت اگر دل از بهر بیکانه گشته است زاد به وسعت جسم که ناله زداشت از بسکه جاوده مانده غلط شاه گشت</p>	<p>گویا به بلع بندبست ای تو دانا بود دین رشکوه از تو بود ز باد صبا بود بانا که بودی سینه با آشنای بود وان جان به قدر یک صنم نیز جان بود بے راه رفتیم ز طریق خطا بود</p>
<p>و اعم که تشبلی از می و سنی بی نصیب ماند با آن که این عزیز مسل ریا نبود</p>	
<p>۱- نومبر ۹۰۸ هـ</p>	
<p>آنچه خوشتر از انگیس باشد بد و حریفی نکرده یادم بر لب و نشان بوسه بود می زخم اگر فک کند دوست اگر مهربان بود چه حکمت دل بهر کس که بد و بازند داد این عینیت گریزین بهش</p>	<p>بوسه لعل شکرین باشد راه و رسم و فانه این باشد همچو نقشه که بر انگیس باشد یاد زود آشنایان آسمان شیره و لبری پیر هر که عاشق بوسه</p>
<p>از یاد روند هر دو در کار اند</p>	<p>تشبلی آن بهار</p>

۳- نومبر ۱۹۰۸ء

بہوپال

تینش نہ حال خستہ دلاتن خبر گرفت
 پرستور و رند ہر دو دم از عشق می تند
 ہر چند نامہ ام ہمہ بالست پارہ کرد
 ترسم کہ فتنہ دگر اندر جہاں قد
 تخم امید بایزین ماند و عیسرا
 عاشق نہ دیدہ ایم نہ دوستی کہ آن تبا
 شیرینی بہ لذت و شنام او نہ بود
 غافل بہ خواب ناز تو خستی و بوسہ ام
 سید

بود

بہت

بازو

بہت

۵

بار سرے کہ برتن مابود برگرفت
 آہ ایں چہ کتے شہت کے خوشک گرفت
 یکبار می توان کف نامہ برگرفت
 کال نو بہار ناز رخ پر وہ برگرفت
 غل ہوس شکوہ فتنہ اندر گرفت
 گستاخ و خیرہ اندو گشت برگرفت
 گویا ز نوش لعل لبش و شکر گرفت
 کام خود از دہان لبان تو برگرفت
 معذور باشد ارپ کا دگر گرفت
 گویا کہ در سس گر نہ گان گرفت
 با آن کہ شمع را ہنسا پیش گرفت
 روی چنان کہ ز تو توان دید گرفت
 بار نعے کہ برد لیا بود برگرفت
 گمہ تر از تو آن کہ تاراہ برگرفت

<p>آدمهار و روی زمین لاله زار گشت بر تخت گاه شاخ چرخ سر نشست گل</p>	<p>یا بود آتش که بهر گوشه گرفت ترخ آن نوای باریدی از گرفت</p>
<p>شبلی فنا کو تمام الفت تمام گفت مجنون تمام کرده او را ز سر گرفت</p>	
<p>۳- نومبر ۱۹۰۸ء</p>	
<p>ایمن زبازی فلک کج نهانویت دیر یافتیم سستی ذوق وصال را هر خط چشم هست تو بسیادی کند فلان ولی به بره کس نمی رسد ساز و بن که بگذرم از دشمنی کنون چه گوئیت که بای علم چه بود مجنون که در گردن یسے غلط بود ایمان ما اگر چه به تقلید بوده است و قتل ما به تیغ سنان چه حاجت است می و اند اینقدر که زبان عتیم دریغ</p>	<p>و صیل نیز عاشق غمید شاد نیست ایں لشم هم ز حوصله از یاد نیست آن شیوه ها که خود گفت پای نیست تاجی است این که دست نکشاید نیست ایں نیز شیوه رستم هست یاد نیست تو خود فراموشی و مرایب یاد نیست و در سگاه عشق بنویسد طعن مزین که کفر تو هم است گویا ترا به غمزه خود عتیا نیست هر چه در وفا پیش عتیا نیست</p>
<p>شبلی اگر ز اهل صفا نیست گو بباش ایں بس که آشنای</p>	

۴- نومبر ۱۹۰۱ء

دہراں جو ریزند و جھانگیر سہند خان صمل رچہ گیند ناغوش و کشت حرف انکار ز خواباں ہلہ زول نہ بود اینکہ گویند تباں را کرے تیر بود گاہ گاہے بہر خستہ بیدل دارد	ویں خبر آسان باشد کہ وفائیز کنند ایں شکوں از گروہ بند قباگیر سہند کہ کہ ایں کار بہ این جیاگیر سہند باورم ہست شہر طیکہ بہ باگیر سہند التفاتے کہ براحوال گداگیر سہند
--	--

شلیا نابلد کو چہ عشق و لے
دوستان تہمت ایں شیوہ مایہ کنند

۵- نومبر ۱۹۰۱ء

ماہند اے کار ز خجہام کردہ ایم عمری گذشت تا سحرے شام کردہ ایم ماہر چہ کردہ ایم بہ ناکام کردہ ایم از زاہد فرودہ دے دام کردہ ایم ایں کار خپتہ از طمع خام کردہ ایم آں وعدہ ہا کہ بادل ناکام کردہ ایم	اسرا نہ سہر ہوائے می و جام کردہ ایم سحر چو تو اں ساند چہا رگفتہ ایم ی وزیر برایں بہشت بود تا کہ ماہم و فائیم
---	---

کارار چہد و چہد بود خوب تر بود مانیز کار بوسہ بہ ابرام کردہ ایم	
۲۳-۱۹۰۰ مکتوب	
<p>ایں سخن اعم کہ گبر من یا مسلمان منتم اسماں طرفی نہ خواہد بیت سوا من پایہ کفر چہ چہ چوں منی نبودے لعل جان بخش تو ام گر چہ فرای کنند گر چہ خود و انم کہ چند ان عاقل و انانیم ہندوی زلفش چہاد اسن بھی چندین فرصتم باد کہ باستی درندی خونم</p>	<p>انقدر دایم کہ ز اندیشہ ہست اس منتم راں او و دل من این ایت از دل منتم من اس شادم کہ از ہم مسلمان منتم من این دعوی بروں آیم کہ در اس منتم باز ہم چوں نہ صبح بے یار نہ اس منتم اند کے ہم کا فرم خندان مسلمان منتم چوں رہ در ہم ریادام و میلان منتم</p>
<p>شاعری از من مجود و راز سواد مکتبی حالیہ شبلی شہم رند غزل خواں منتم</p>	
<p>۱۰ این غزل خلاف ترتیب نوشتہ شد، و ذلک لان المقطع کے ان یناسب الخاتمۃ ۱۲</p>	
<p>۱۱۹ ۱۱۸ ۱۱۷</p> <p>۷۱۱</p>	

۱۰۹

۱۰۹

مجلد دوم از کتاب الفیاض فی الفیاض

تألیف مولانا ابوالحسن علی بن ابی طالب

مطبع در کتب خانہ مولانا ابوالحسن علی بن ابی طالب

مطبع در کتب خانہ مولانا ابوالحسن علی بن ابی طالب

تمام شد

۸۹۱۶۵۱۵۴
ن ۱

This book is due on the date
last stamped. A fine of 1 anna
will be charged for each day the
book is kept over time.

[illegible]

Extract
from the
RULES of the
LYTTON LIBRARY,
MUSLIM UNIVERSITY,
ALIGARH.

The under-mentioned shall be eligible to take books from the Library :-
A. Members of the Court
B. Members of the University Staff, including the Librarian
C. Students on the rolls
D. Members of the University who are not on the rolls
E. Members of the University who are not on the rolls

- under mentioned shall be taken to the Library:-
- Members of the Court
 - Members of the University staff, including the Librarian
 - Students on the rolls of the University
- Other persons, whether connected with the University or not, who require a special permission of the Librarian for depositing or withdrawing any number of books.

1. Other persons, whether connected with the University or not, who have obtained special permission of the Vice-Chancellor on deposit of Rs. 500 may be borrowed at any time.

2. The maximum number of books that may be borrowed at any one time is as follows:

[in rule 21]	{	A & B	2	volumes
		C	15	"
		D	(M.A. & M.Sc.)	4 volumes
			(All others)	2 "

Books may be retained by—

A & B	for one month
C & D	" 14 days

Injured or damaged books may be borrowed for a shorter period.

Books may be retained by borrowers for 14 days. In case a book belongs to a set or series and a single volume is not procurable the whole set or series must be replaced.